

Safra Kesesinin Nadir Bir Polipoid Lezyonu: Adenomyomatosis

Ahmet Fikret YÜCEL¹, Ahmet PERGEL¹, İbrahim AYDIN¹, Doğan YILDIRIM², Murat MOUNLA²,
Nilgün DEMİRBAĞ³ Dursun Ali ŞAHİN¹

¹Rize Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Rize

²Özel Yıldız Tabya Bilge Hastanesi Genel Cerrahi Birimi, İSTANBUL

³Avrasya Hospital Patoloji Birimi, İSTANBUL

Özet

Adenomyomatosis, safra kesesi duvarının etyolojisi bilinmeyen benign hiperplastik hastalığıdır. Safra kesesinin incelmiş kas tabakasından epitelin lokal ya da diffüz olarak invaginasyonu ile oluşan Rokitansky-Aschoff sinüsü ile karakterizedir. Bazı vakalar malign tümörlere benzemekle birlikte, ultrasonografik inceleme sırasında ayırcı tanıda adenomyomatosis akla gelmelidir. Epigastrik ağrı ve dispeptik yakınlamaları olan 50 yaşındaki kadın hastanın yapılan batın ultrasonografisinde safra kesesinde polip saptandı. Laparoskopik kolesistektomi uygulandı. Histopatolojik inceleme sonucu safra kesesi adenomyomu tanısı kondu. Olgumuzu safra kesesi polipleri ile alakalı kısa literatür bilgisi vererek sunmayı amaçladık.

Anahtar kelimeler: Safra kesesi, polip, adenomyomatosis

Yazışma Adresi:

Dr. Ahmet PERGEL

Rize Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Rize

Tel: 0532 3854003

e-mail: pergelahmet@hotmail.com

Abstract**A rare polypoid lesion of the gallbladder : Adenomyomatosis**

Adenomyomatosis of the gallbladder is a condition of benign hyperplasia of unknown etiology, characterised by local or diffuse thickening of the muscular layer, with invagination of the epithelium, forming Rokitansky-Aschoff sinuses. In some cases it looks like a malignant tumor. The diagnosis can be suspected during ultrasound examination. Gall bladder polyp was detected in the abdominal ultrasonography of a 50-year-old female patient with epigastric pain and dyspeptic complaints. Laparoscopic cholecystectomy was carried out and gall bladder adenoma was diagnosed according to histopathological examination. We aimed to present our case with brief relevant literature information.

Key words: Gallbladder, polyp, adenomyomatosis

Giriş

Safra kesesi adenomyomatozisi; etyolojisi bilinmeyen, benign, dejeneratif bir hastalıktır. Kolesistektomi piyeslerinin %2-9'unda saptanmaktadır (1). Safra kesesinin incelmiş kas tabakasından epitelin lokal ya da diffüz olarak invaginasyonu ile oluşur ve Rokitansky-Aschoff sinüsü diye adlandırılır. Genellikle ileri yaşlarda görülür (2). Ayırıcı tanıda ultrasonografi oldukça değerlidir (3). Kesin tanı ancak histopatolojik olarak konulur. Adenomyoma epitelinden displatik değişiklikler, insitu ya da invaziv kancer gelişebilmektedir. Özellikle yaşlı hastalarda fundus yerleşimli segmental adenomyomatoziste kanser gelişim riski yüksek olduğu belirtilmektedir (4). Ancak birçok araştırmacı kanser gelişimini adenomyomatozisten ziyade; taş, kronik inflamasyon ve metaplastik değişikliklere bağlamaktadır. Kanser birlaklılığı ihtimali nedeniyle kolesistektomi önerilmektedir (5).

Olgı

Elli yaşında kadın hasta zaman zaman oluşan karın sağ üst kısım ağrısı nedeniyle polik-

liniye müracaat etti. Yapılan batın ultrasonografî tetkikinde safra kesesi fundusunda yaklaşık 1 cm boyutunda polipoid lezyon saptandı (Resim 1). Hastanın şikayetlerinin olması, polibin 1cm olması ve ultrasonografik şüpheli görünümden dolayı ameliyata karar verildi. Hastaya laparoskopik kolesistektomi uygulandı (Resim 2). Histopatolojik inceleme sonucunda, safra kesesi fundusunda lokalize adenomyom tanısı kondu (Resim 3).

Resim 1. Batın ultrasonografisinde safra kesesi polibi görüntüsü

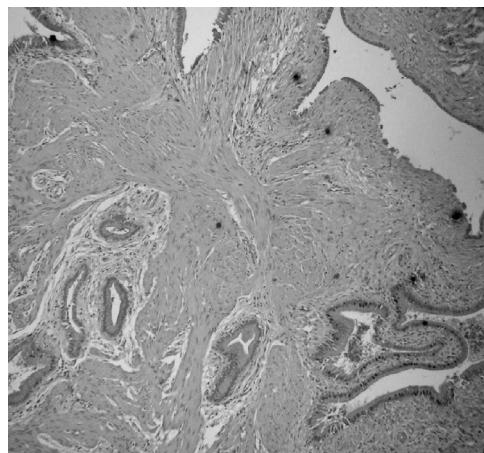

Resim 2. Safra kesesi adenomyomu makroskopik görüntü

Tartışma

Karın ultrasonografisinin (USG) yaygın olarak kullanılmasının sonucu olarak, safra kesesi poliplerinin incidental olarak saptanma oranı da arttı (6). Populasyonun yaklaşık %5’inde görülmekte ve %3-8 vakada safra kesesi kanseri için premalign lezyon olabilmektedir (7). Son zamanlarda safra kesesi poliplerinin tedavisine ultrasonografik olarak polipin çapının saptanması ile karar verilmektedir. 1 cm’den büyük polipler malign dönüşüm riskinden

dolayı kolesistektomi ile tedavi edilirken; 1 cm’den küçük polipler klinik ve tekrarlayan USG ile takip edilir. USG’nin yanlış pozitif (%6-43) oranlarından dolayı, standart dışı tedavi uygulanma olasılığı da literatürde vurgulanmaktadır (8). Ayırımla için endoskopik USG (EUS), bilgisayarlı tomografi ve PET’den faydalananabileceği belirtilmektedir(9). Yapılan bazı çalışmalarda EUS inceleme ile gerçek histolojik karakteristikler arasında belirgin korelasyon saptanmış. Bu nedenle belirgin olmayan safra kesesi lezyonlarında, malignite potansiyelini saptamada EUS’nin standart tetkik olduğu vurgulanmıştır (9,10). Sunmuş olduğumuz olgu klinik semptom veren safra kesesi polipi olgusuydu. Literatürde belirtilen risk faktörleri açısından (hastanın 50 yaşında olması ve polipin çapının 1cm olması) sınırlı vaka olmasından dolayı tartışma için iyi bir örnek teşkil etmektedir. Hastada klinik olarak semptom varlığından dolayı operasyon kararı kolay alınmış oldu. Klinik semptom olmaması durumunda da USG bulgularına dayanarak operasyon kararı alınmış olacaktı. Hastaya başarılı bir şekilde laparoskopik kolesistektomi uygulandı. Literatürde de belirtildiği gibi USG bulgularının şüpheli olmaması durumunda da hastaya ayrıntılı bilgi verilerek ameliyat kararının ona göre alınmasının daha uygun olacağı kanaatindeyiz. Genel olarak, polipin 1 cm’den büyük olması ve 50 yaş üzeri olmak malignite için en önemli risk faktörleri olarak kabul edilmektedir. Birlikte taş olması ve tek polip olması diğer önemli risk faktörleridir (6,11). Safra kesesi polipi olan ve cerrahi düşünülen hastalarda bu özellikler göz önünde bulundurulmalıdır. Özellikle semptomatik hastaların kolesistektomiden fayda görmeleri cerrahi için diğer endikasyonu oluşturmaktadır. Laparoskopik kolesistektomi halen cerr-

Resim 3. Safra kesesi adenomyomu histopatolojik görüntü

hi tedavi seçenekleri olarak devam etmekte birlikte malignite ihtimali olan 2 cm'den büyük poliplerde trokar yeri yayılımını önlemek için açık cerrahi ve frozen inceleme tavsiye edilmektedir. (12). Özellikle taşla birlikte olmayan 1cm'den küçük multipl poliplerin benign olduğu, malign dönüşüm riskinin çok düşük olduğu ve bu nedenlerden dolayı bu tür vakaların 3-6 aylık periyotlarla USG ile takibi önerilmektedir (8,13).

Sonuç

Ultrasonografik incelemeye safra kesesi adenomyomu malign polipler ile karışabileceğinden ayrımcı tanıda akla gelmelidir.

Kaynaklar

- Williams I, Slavin G, Cox A, Simpson P, de Lacey G. Diverticular disease (adenomyomatosis) of the gallbladder: a radiologicalpathological survey. Br J Radiol 1986;59:29-34.
- Nishimura A, Shirai Y, Hatakeyama K: Segmental adenomyomatosis of the gallbladder predisposes to cholecystolithiasis. J Hepatobiliary Pancreat Surg 2004;11:342-7
- Yoshimitsu K, Honda H, Jiménez M, et al. MR diagnosis of adenomyomatosis of the gallbladder and differentiation from gallbladder carcinoma: importance of showing Rokitansky-Aschoff sinuses. Am J Roentgenol 1999;172:1535-1540.
- Nabatame N, Shirai Y, Nishimura A, Yokoyama N, Wakai T, Hatakeyama K. High risk of gallbladder carcinoma in elderly patients with segmental adenomyomatosis of the gallbladder. J Exp Clin Cancer Res 2004;23:593-8.
- Aldouri AQ, Malik HZ, Waytt J, et al. The risk of gallbladder cancer from polyps in a large multiethnic series. Eur J Surg Oncol.2009;35:48-51.
- Lee KF, Wong J, Li JC, Lai PB. Polypoid lesions of the gallbladder. Am J Surg 2004;188:186–190.
- Yeh CN, Jan YY, Chao TC, Chen MF. Laparoscopic cholecystectomy or polypoid lesions of the gallbladder: a clinicopathologic study. Surg Laparosc Endosc Percutan Tech 2001;11:176 –181.
- Csendes A, Burgos AM, Csendes P, Smok G, Rojas J. Late follow-up of polypoid lesions of the gallbladder smaller than 10 mm. Ann Surg 2001;234: 657–660
- Kimura K, Fujita N, Noda Y, Kobayashi G, Ito K. Differential diagnosis of large-sized pedunculated polypoid lesions of the gallbladder by endoscopic ultrasoundography: a prospective study. J Gastroenterol 2001;36:648 –9.
- Sadamoto Y, Oda S, Tanaka M, et al. A useful approach to the differential diagnosis of small polypoid lesions of the gallbladder, utilizing an endoscopic ultrasound scoring system. Endoscopy 2002;34:959 –965.
- Terzi C, Sokmen S, Seckin S, Albayrak L, Uğurlu M. Polypoid lesions of the gallbladder: report of 100 cases with special reference to operative indications. Surgery 2000;127:622–7.
- Kim EK, Lee SK, Kim WW. Does laparoscopic surgery have a role in the treatment of gallbladder cancer? J Hepatobil Pancreat Surg. 2002;9:559 –563.
- Mainprize KS, Gould SW, Gilbert JM. Surgical management of polypoid lesions of the gallbladder. Br J Surg. 2000;87:414 –7.